

TEKSTI & KUVAT:
ERKKI NÄÄTÄNEN

ANDRÉN JUHLAA

LASKUVARJON SM

André eli Antero Takkala oli laskuvarjourheilun SM-kisoissa yhtä tarkkana kuin huoltamansa tietokoneet vieden Varkauteen kaikki kolme henkilökohtaista mestaruutta. Yritys oli kova muillakin, sillä panoksenahan oli paitsi voitto, myös kilpailumatka lajin maailmanmestaruuskisoihin USA:han.

Ilmoittautuneita 84, hypänneitä seitsemisenkymmentä, hyppyjä yli 500, joista nollanollia 16 ja metsään menneitä 52. Neljä loukkaantumista, lentokoneen epäkuntoon meno ja varavarjokeikka. Kuumaa, tuulta, tyyntä ja kylmää ja pahuksen polttavaa auringonpaistetta. — Niin, ja pikkuisen kylmää kaljaa. Siinä oli vuoden 1972 laskuvarjojourheilun SM-kilpailut pähkinänkuoressa. Tapahumapaikkana oli, kuten useimmat muistanevat, Utti ja järjestelijöinä tehokas liuta ULK:n jäseniä.

TODENNÄKÖINEN SÄÄ...
Utti lienee Suomen lämpimintä seutua eräiden huhupuheiden mukaan ja ilmeisesti se pitääkin paikkansa. Alkuun kilpailusää näytti erittäin tutulta noin hypääjän kannalta katsoen — oli tuulta ja tyyntä, sadetta ja poutaa niin, että toiminta päättyi ja viivästyti paremman kerran. Pessimistit harkitsivat jo lomansa jatkamista maanantaihin, varapäivään, mutta sitten uttilaisten säätölaulus meni erään tunnetun sääntekijän välityksellä perille ja kaksi viimeistä kilpailupäivää sujui moitteettomasti. Keskimääräinen tuuli pyöri jossain neljän metrin paikkeilla joten sekin oli sopiva. Hyppytoiminta jatkui myöhään iltaan, kunnes Korkea Taho radioitse kehotti lopettelemaan. Kunpa nekin tiedotukset olisivat tulleet esimerkiksi postitse niin olisi saanut hypätä pitempään... Kaiken kaikkiaan sään puolesta kilpailuille ei tullut harmia, vaikka se alkuun vähän pelottelikin.

NUMEROITA, NUMEROITA
Tuossa alkuun tuli jo tupatuksi miltei kaikki oleellimmat tilastotiedot hypyistä, mutta jäihän niitä vielä. Tyyllissä hypättiin tuloluettelon mukaan 72 hyppyä, joista 40 oli virheetöntä ja seitsemän hylättyä. Prosentit laskekoon se jota ne kiinnostavat. Keskimääräinen aika oli 13 sekunnin paikkeilla kaikki kilpailijat mukaan lukien. Anterohan pyöritteli parhaansa 9,1 sekuntiin ja maailmalla kuulemma hyvät tyypit käyttävät noin seitsemän sekuntia sarjan läpiviemiseen.
Tarkkuushyppykilpailuissa henkilökohtaisessa kilpailussa oli 10 nollanollaa ja joukkuekilpailussa kuusi. Vastaavat hypymäärät hieman puutteellisten luettelointien mukaan olivat 258 ja 224 (?). Sää oli karkeasti samanlainen molemmissa kilpailuissa, joten nollanollan teko on joukkueen jäsenenä vaikeampaa. Yli kymmenen metrin tuloksia oli vastaavasti 35 ja 17 (?).

Anteron keskimääräinen virhe oli noin 40 senttiä, kymmenenneksi tulleen R. Koiviston 156 senttiä, 20. sijalle päässeeseen Markku Angeriaksen 312 senttiä ja "top thirty" viimeisen P. Tuomisen vähän yli 525 sentin. Joukkueetarkkuuskilpailu oli keho, sillä voitaneen joukkueen keskitulos oli hiukan alle kaksi metriä. Olikohan viime MM-kisoissa kun vastaava tulos oli hiukan alle yhden sentin? Muut olivat sitten vielä huonompia ja rutkasti.

ONNETTOMUUKSIA LIIKAA
Näiden SM-kilpailujen koko kuvaa rumentaa kovasti neljä sairalamatkaa. Kauhutarinoita sorvaileva voisi sanoa, että siellä meni sormia, jalkoja, kylkiluita ja selkiä hajalle, mutta tosi on että tällaiset onnettomuudet sattuvat — yksi vain kutakin.

On selvää, että kilpailutilanne sinänsä aiheuttaa ylimääräisten riskien ottamisen mitä ei pitäisi tehdä, mutta näissä kilpailuissa oli — ehkä — lisää kiihokkeena vielä tietoisuus siitä, että yksinomaan nyt saavutetut tulokset ovat pääsylippuna Oklahoman MM-kisoihin. Mielestäni on täysin ymmärrettävää, että tällainen ärsyke saattaa viedä hiukan sen viimeisen turvallisuusrajan yli, ja muuta ei sitten tarvitsekaan.

En tarkoita sitä, että nyt loukkaantuneet hypääjät eivät kykenisi arvioimaan taitojaan ja mahdollisuuksiaan, mutta ihmisluonto on sellainen, että kovassa kilpailussa pyritään ottamaan kaikki irti mieluummin korkojen kanssa kuin ilman. Kun tähän lisätään hiukan huonoa onnea tai jokin odottamaton häiriötekijä, niin seurauksena yleensä ambulanssi ulvoo. Tekisi mieli sanoa, että nyt sattuneisiin onnettomuuksiin oli syynä liika yritys, harjoituksen ja valmistautumisen puute ja hitunen huonoa onnea.

MM-JOUKKUEEN VALINNAS-TA

Se, että suurkilpailujen joukkue valitaan yhden kilpailun perusteella, on mielestäni arveluttavaa. Kaikissa urheilusuorituksissa on aina tuuria mukana, ainakin huonoa tuuria, mikä voi pudottaa hyvänkin kilpailijan pois. Samoin valinta pelkästään kylmien numeroiden valossa ei ole paras mahdollinen tapa, vaikkakin helpoin.

Kun pyrkimyksenä on saada paras mies johonkin tehtävään, pitäisi valinnan perustua karsintakilpailuihin, kilpailijan aikaisempiin saavutuksiin, kokemukseen ja kykyyn sopeutua mahdollisesti outoihin ja vaikeisiin olosuhteisiin. Näistä kaksi ensimmäistä, kolmekin, on helposti mitattavia suureita, mutta viimeinen, joka sisältää noin puolet urheilijan kilpailukykyvyydestä, vaatii valitsijoilta suunnattoman paljon. On mahdollista valita minkäänlaisia joukkueita siten, että kellään ei ole huomauttamista, mutta niiden henkilöiden, jotka valinnan tekevät, täytyy varautua eriasteiseen narinaan joka tapauksessa, joten on turha yrittää selvittää puhtain paperein viittaamalla tuloluetteloiden numeroihin. Jos vielä valintaperusteet ovat

◀ Hyppyt tahtoivat yleensä jäädä vajaiksi, mutta joku poikkeus vahvistasi säännön ja näytti peräpäinlinsä ristin reunamilla oille yli purjehtiessaan.

▲▲ Kilpailuhyppy jatkuivat auringon laskuun asti, ja olisivat kai jatkuneet pitemmällekin, mutta ei välttämättä kyseessä olleet yöhyppykisat.

▲ Tapio "Cckeri" Satamo löi itsensä läpi näissä kilpailuissa. Oululaisen palomiehen Oklahoman matkan kulkaisi heikko työhyppyosuus — osuus, joka MM-taistossa ei missään tapauksessa luultavasti olisi paljon merkinnyt.

▲ Ylimääräisenä numerona nähtiin viimeisenä kilpailupäivänä yhdistelmä Range Rover — naru — vetovarjo, mikä oli miellyttävä tapa tutustua kilpailualueeseen hieman sammakkoperspektiiviä korkeammalta.

Ilmanin 8/72

◀ Tuleekohan se piikki oikeaan paikkaan tuntuu LJKlaisen hyppääjän ilme kysyvän jo ennen kuin varavarjokkaan on ehtinyt maahan asti.

periaate valita kahdesta tasaveroisesta kokemattomampi tai lähinnä nuorempi hakemaan oppia niin varhain kuin mahdollista.

PALKINTONA SM-TITTELI

Suomen mestaruuskilpailujen ainoana tavoitteena tulisi olla maan parhaan — sillä hetkellä parhaan — urheilijan löytäminen. Nykyään näin ei ole läheskään kaikissa urheilulajeissa. Utin SM-kisat jäivät mielestäni pahasti Oklahoman karsintojen jalkoihin, pahasti erityisesti siitä syystä, että kyseessä oli ainoa valintakilpailu. Tuntui vahvasti siltä, että kyseessä oli karsintakilpailut, joissa pääpalkintona oli Oklahoman matkailippu ja kunniapalkintona lämmin kädenpuristus ja SM-titteli.

Kilpailujen koko kuvaan tuollainen "arvonalennus" jättää omat jälkensä. Ikävemmän jäljen jättivät nyt sattuneet onnettomuudet ja tipalla oli -tilanteet. Pikku kolhut kuuluvat kuvaan kuin kypärä päähän, mutta sairaalamatka on aina liikaa.

Pelkästään kilpailuina, ilman tunneseikkoja, uttilaisten SM-hyppelet olivat erittäin onnistuneet. Järjestelykoneisto pelasi moitteettomasti, kilpailijat ja yleisö pidettiin koko ajan tilanteen tasalla ja jopa tulospalvelu, joka useimmiten klikkaa,

vaikka asiat muuten olisikin hoidettu hyvin, toimi erinomaisesti. Esimerkkinä siitä voi mainita, että tuloluettelot ja ei ainoastaan monistettu, vaan ne jopa tuotiin niitä tarvitseville, olivatpa nämä sitten missä tahansa kilpailualueella. Se oli jo hemmettelua se.

TULOKSET

Henkilökohtainen tarkkuus: 1. A Takkala VLK 2,37, 2. T Sata-mo OLK 2,79, 4. T Soini LJK 7,62, 5. M Pietikainen KIIY 7,92, 6. R Norra SLK 8,81, 7. P Karhumäki JSIY 9,02, 8. S Piilti LLK 9,17, 9. O Kilpinen LJK 9,21, 10. R Koivisto LLK 9,36.

Yleismestaruus: 1. A Takkala VLK 2, 2. S Piilti LLK 11, 3. T Soini LJK 12, 4. O Kilpinen LJK 13, 5. L Karhu LIY 14, 6. H Toivonen TamLK 17, 7. T Sata-mo OLK 20, 8. R Norra SLK 26, 9. S Kokkonen TLK 29, 10. R Koivisto LLK 31.

Joukkuetarkkuus: 1 LJK T Kauppi, O Kilpinen, H Laitinen, T Soini, 2 ULK P Mäkelä, R Ylä-Outinen, E Huusari, M Jääskeläinen, 3 IIK T Heino, M Kailles, R Tahvanainen, R Härkönen, 4 KIIY M Pietikäinen, V Korhonen, J Kosonen, R Salonen, 5 OLK E Kuotesaho, M Närhi, H Pernu, T Satamo.

Taitohyppy: 1. A Takkala VLK 29,0, 2. H Toivonen TamLK 31,9, 3. S Piilti LLK 34,7, 4. O Kilpinen LJK 35,8, 5. R Härkönen IIK 36,3, 6. R Laitinen LJK 36,5, 7. S Kokkonen TLK 36,8, 8. T Soini LJK 37,2, 9. E Kausalainen ULK 37,8, 9. P Tuominen LLK 37,8.

••• laskuvarjon SM

— tai edes tuntuvat — hatarilta, on soppa valmis.

Tällä kerralla perusteet ilmoitettiin reilusti etukäteen: tyylin ja tarkkuuden parhaat ja loput yleiskilpailusta. OK — tämä on eräs tapa, mutta mielestäni se antaa liikaa painoa tyylihyppyille. Kun maailmalla hypätään 7—8 sekunnin aikoja ja meillä 10—11-sekuntisia, tuntuu ainakin selvältä, että tällaisen "huonon" lajin varaan ei voi mitään rakentaa.

Jäljelle jää vain tarkkuus, ja siinäkin vain henkilökohtainen kilpailu, sillä MM-tasolla täytynee saada 16 hyppyä yhteensä metrin sisään, mikä SM-tason perusteella näyttää lähinnä utopialta. Sen sijaan henkilökohtaisessa kilpailussa tasaisen varmallalla hyppääjällä saat-

taisi olla jonkinlaisia sijoittumismahdollisuuksia.

Tässä valossa joukkueeseen olisi pitänyt mielestäni poimia tyylin ja tarkkuuden paras ja henkilökohtaisen tarkkuuskilpailun kärkestä lisää väkeä tarpeellinen määrä huomioon ottaen aikaisemmat saavutukset, hyppykokemus ja nyt tyyliässä saavutettu tulos. Ihmisiä kun ei missään tapauksessa voi mitata pelkillä suoritusasteilla! Valitsijat joutuivat helteeseen toteuttaessaan edellistä reseptiä — sehän vaatii kilpailijoiden hyvää henkilökohtaista tuntemistakin — mutta pyrittäessä parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen ei voi valita helppointa tietä. Tätä tietä voisi vielä mutkistaa ottamalla huomioon koulutusnäkökohdat, eli